

04 - AZ OPENQASS ESZKÖZTÁR

Az OpenQAsS projekt 04 eredménye egy nyílt forráskódú minőségbiztosítási eszköztár kifejlesztése, szakképző iskolák és intézmények minőségbiztosítási rendszerének támogatására. Két felbukkanó akadályt kellett leküzdeni, még az Eszköztár kifejlesztése előtt: (1) szükséges a „minőség” fogalmának meghatározása a tanári szakmának és felelősségének kontextusában, és (2) szükséges egy, a gyakorlathoz és a meglévő rendszerekhez illeszkedő specifikus eszköztár.

Kezdetben a projekt az egyik partner által benyújtott, mintaként használt Minőségi Kézikönyvre (QM) fókuszált, valamint olyan példákra, melyek a [CEDEFOP Quality Handbook for VET Providers](#) (Európai Szakképzés-fejlesztési Központ Szakképző iskolák és intézmények Minőségi Kézikönyvében) szerepelnek. A kézikönyv jelenleg már négy nyelven is elérhető a projektportálon. Maga a projekt a kísérleti megvalósításnál tart, az eszköztárat Dublinban az 5. találkozón mutatták be, és hamarosan Magyarországon fogják először tesztelni. Ez a korai kísérletezések gyakorlati eredménye, amihez a 3. hírlevélben leírt felmérés ide vonatkozó eredménye párosult. Az említett felmérés arra a kérdésre, hogy „melyek azok a gyakorlati minőségi folyamatok, amelyek segíteni fogják a tanárokat?”, az alábbi kiemelt szempontokat eredményezte: (1) *tanóra tervező eszköz*, és (2) *dokumentumtár*. Az Eszköztárat ezért fogjuk kifejezetten ezekre a követelményekre koncentrálva kifejleszteni, hogy egyrészt ezeket a főbb tevékenységeket támogassa, másrészt belül olyan „mikro” eszköztárra fog alapulni, amely részint alkalmas lesz hasonlóan szerkezetű eszközök kifejlesztésére, részint pedig referenciaként kellő rugalmasságot biztosít minden speciális intézményi változat tanóra tervezési segédletének adaptálásához. Mindezt hozzákapcsolva a Dokumentumtárhoz lehetővé teszi a tanárok számára, hogy bármely felhasználandó segédanyagot - amelyek nagy része értékes előzetes háttér tapasztalatot jelenthet, és amelyek másként elvesznének - feltöltsenek, és ezáltal megőrizzenek.

Minden eszköztárat egy bizonyos rendszerben kell kifejleszteni. Jelen esetben a projekt a nyílt forráskódú PHP-alapú Drupal CMS (tartalomkezelő rendszer) keretében fogott neki a feladatnak, amely mindenki számára hozzáférhető, széles körben alkalmazott, és rendkívül rugalmas rendszer. Ezt támogatja meg egy MySQL adatbáziskezelő, amely szintén nyílt forráskódú, széles körben használt és önmagában is használható, mint az intézményi adatbázisokhoz kvázi SQL szerverként „kapcsolódó szerver”.

Maga az Eszköztár „add-on App” formájában lesz telepíthető a standard Drupal 7 keretein belül.

Ezt a Drupal „App”-ot nem kimondottan IT szakemberek is használhatják ugyan, de azért feltételezi a CMS rendszerek magabiztos ismeretét. Ez manapság egy általánosan is előforduló készség, így logikusan elvárható szakképző iskolákban és intézményekben. Az Eszköztár automatikusan létrehozza a szükséges adatbázis struktúrákat, az adatokat az Eszköztár képernyőin a beviteli mezőkből véve, ezáltal tehermentesítve az intézményeket ezeknek a kapcsolatoknak az ismeretétől. Az OpenQAsS projekt egyik kifejezett célja, hogy „minőségügyi” közösséget hozzon létre, akik nagymértékben kiterjesztik a kezdeti Eszköztár lehetséges

felhasználási és alkalmazási körét. A próbaidőszak után vélhetően az eredeti kitzúéseknek, a mögöttes mikro-eszköztárnak és a bevezetés rugalmasságának köszönhetően, széleskörű felhasználási és továbbfejlesztési kör alakul ki, akik akár az adott intézményükre jellemző sajátos minőség menedzsment folyamataikat is beépítik. Ily módon, az Eszköztárra úgy is lehet tekinteni, mint az egyre növekvő népszerűségű minőségügyi folyamatokat és követelményeket támogató informatikai alapú rendszerre.

Lényeges szempont, hogy az Óratervezőt és a Dokumentumtárat ne egy szigorúan előírásokat követő eszközként és megközelítési módként tekintsük, hanem mint - további segédeszközökkel megtámogatott - közvetlenül a minőségmenedzsment kérdéseire irányuló megközelítésként. Az Eszköztár használatáról és alkalmazásáról a későbbiekben az OpenQAsS IQAM kurzus (mely az O5 eredményeként kerül kidolgozásra) során lehet tájékozódni és segítséget kapni a tanároknak és a rendszergazdáknak.

A Drupalban készült prototípust megelőzően a projekt csak a tisztán szabványokon alapuló megközelítést tartotta szem előtt, mint egy minőségügyi kézikönyv esetleges megvalósítását (a CEDEFOP Kézikönyvet használva mintaként). Az akkoriban még hiányzó felmérések eredményeként közben kiderült, hogy az Óratervező a legjelentősebb hozzáadott értéket képviselő kulcsfolyamat. Az Óratervező mikro-követelményei és a CEDEFOP kézikönyv számos példái között több közös pontot is felfedeztünk. A legtöbb követelmény különböző típusú formai elemeket igényel, amelyeket összesítve lehet átfogó formai készletet tervezni. Ez az előzetes tapasztalat egy nagyon egyszerű XML (Extensible Markup Language, *Kiterjeszhető Jelölő Nyelv*) szókinccset eredményezett, amely lehetővé tette, hogy a formai elemekkel kapcsolatos követelményeket bármilyen weboldalba be lehessen illeszteni. Feltevésünk szerint számos Minőségügyi Kézikönyv létezik az egyes intézmények weboldalain, melyeket könnyebb a helyszínen beüzemelni, mint egy önálló eszköztárat telepíteni. A háttérprogramok pedig automatikusan generálják majd le az interaktív oldalakat, melyek minden elemét hozzárendelik a háttéradatbázishoz.

Bár nagy volt az érdeklődés, ennek az idealisztikus megközelítésnek a helyébe később a sokkal praktikusabb Drupal alapú megközelítés került, hogy kifejllesszünk egy nyílt, rugalmas eszköztárat, a kezdetektől az Óratervezésre összpontosítva. Ez semmi esetre sem lehet kötött, hiszen mindig biztosítani kell az eszközök közötti választási lehetőséget, hogy kellő rugalmasságot és alkalmazkodóképességet biztosítson az önmagát támogató felhasználói közösségnek. És ezzel ugyancsak megfelel a projekt első fázisában megkérdezett igazgatók nagyon világosan kifejezett követelményeinek is:

- Az Eszköztárnak moduláris felépítésűnek kell lennie.
- A felhasználó-barát tervezés elengedhetetlen biztosítéka a módszertan, az eszköz és a megközelítés elfogadásának.
- Az Eszköztárat példamutató IT-alapú megoldások támogatják, miközben a hangsúly az Óratervezésen van.
- Az Eszköztár és annak megvalósítása nem növelheti a tanárok adminisztratív terhelését. Ez kulcsfontosságú, különben nincs reális kilátás az elfogadására.

Mivel az Óratervező Eszköztár jó eséllyel nem illeszthető bele a jelenleg már futó kurzusok anyagaiba, így új kurzusfejlesztést igényel. Ennek következtében a megcélzott felhasználói célközönséget leginkább a fiatalabb tanárok adják majd, akiknek a felelőssége az új, avagy módosított kurzusok óraterveinek kidolgozása, illetve a tananyagok, valamint az egyéb támogató tartalmak tárházának létrehozása.

HÍRLEVÉL

Kiadja: CAPDM Ltd., Nagy-Britannia
Szerző: Ken Currie

4. SZÁM

2017. február

Copyright © OpenQAsS Konzorcium

Ez valószínűleg egyúttal azt is jelenti, hogy az Eszköztárat nem feltétlenül az idősebb tanárok és az intézmények vezetői fogják használni, így létfontosságú, hogy annak mindennapi könnyed használatát készséggel elfogadják és értékeljék a döntéshozatali szinteken is.

A projekt jövőbeni céljai között szerepel partnerországoként 10 intézmény kiválasztásával az Eszköztár szélesebb körű tesztelése és a visszajelzések kiértékelése. A tesztelésekre 2017 áprilisában és májusában kerül majd sor, és előreláthatólag négy nyelven is elérhető lesz.

Nyílt forráskódú minőségbiztosítási eszköztár európai szakképző intézmények számára

Az OpenQAsS projekt azt a célt tűzte ki maga elé, hogy - felhasználva a modern hálózati technológiákat - minden területen támogatja az Európai Szakképzési Minőségbiztosítási Keretrendszer bevezetését. A fejlesztendő eszközök segítséget nyújtanak a szakképző intézményeknek aktuális minőségbiztosítási feladataik sikeresen elvégzéséhez.

Célcsoport

- A szakképző iskolák és a szakképző vállalkozások tanárai, szakoktatói és igazgatói, illetve menedzserei;
- Szakképző iskolák és szakképzési vállalkozások;
- A szakképzés területén tevékenykedő oktatáskutatók;
- Az OpenQAsS.org közösség szoftverfejlesztő tagjai.

A projekt céljai

- A minőségbiztosítás kultúrájának fejlesztése a szakképző intézmények érintett résztvevői számára szervezett online konzultációk segítségével;
- A szakképző iskolák és felnőttképzést nyújtó szakképzési vállalkozások minőségbiztosításának megszervezését segítő nyílt forráskódú szoftver (OpenQAsS) fejlesztése;
- Egy minőségbiztosításra képesítő tanfolyam és végzettség kialakítása a minőségbiztosításért felelős tanárok, szakoktatók és menedzserek számára.

Program

Erasmus+, Stratégiai Partnerség, Szakoktatás és képzés

Résztvevő országok

Írország, Magyarország, Nagy-Britannia, Olaszország, Spanyolország

Futamidő

2014. szept. – 2017. aug.

Projekt azonosító

2014-1-HU01-KA242-002356

Web

<http://openqass.itstudy.hu/hu>

Koordinátor

iTStudy Hungary Kft.

Kontakt

Hartyányi Mária

Email: maria.hartyanyi@itstudy.hu

Partnerek

